

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA W KLASACH IV - VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Zgodny z następującymi dokumentami:

- 1. Rozporządzeniem MENiS w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.*
- 2. Podstawą programową kształcenia ogólnego dla II etapu edukacji szkoły podstawowej dnia*
- 3. Programem z historii i społeczeństwa dla klasy IV-VI szkoły podstawowej B. Olszewska, W. Surdyk-Fertsch „My i historia”*

I CELE OCENIANIA:

1. Zbieranie rzetelnej i obiektywnej informacji o osiągnięciach ucznia oraz o postępach w zdobywaniu tych osiągnięć, poprzez zastosowanie przejrzystych kryteriów wymagań na poszczególne stopnie szkolne.
2. Dostarczenie uczniowi i jego rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce, posiadanych wiadomościach i umiejętnościach oraz wskazywanie braków. Określenie kierunków, w jakich uczeń powinien pracować dalej.
3. Wdrażanie ucznia do samooceny i rozwijanie poczucia odpowiedzialności za osobiste postępy.
4. Motywowanie ucznia do systematycznej pracy i osiągania coraz lepszych wyników
5. Dostarczanie rodzicom ucznia bieżącej informacji o osiągnięciach ich dziecka.
6. Podkreślanie mocnych stron ucznia, wskazywanie problemów, jakie napotkał uczeń w procesie zdobywania wiedzy.
7. Skuteczna informacja zwrotna, o tym, co uczeń umie, co wie, nad czym powinien popracować, na ile skuteczne są stosowane przez nauczyciela formy i metody pracy dydaktyczno - wychowawczej.

II WYMAGANIA PROGRAMOWE

O wymaganiach programowych uczeń jest poinformowany w pierwszym tygodniu roku szkolnego. W trakcie realizacji programu nauczyciel odwołuje się i przypomina, jakie wymagania stosuje. Wymagania są dostępne na stronie internetowej szkoły www.ozarowszkola.republika.pl

O wymaganiach programowych informuje się rodziców na wywiadówkach. Na każdej lekcji nauczyciel podaje uczniom w formie pisemnej cele lekcji w języku ucznia i szczegółowe kryteria osiągnięcia tych celów.

III KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Kontroli i ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

1. Prace pisemne:

- Rozwiązywanie zadań, wykonywanie ćwiczeń,
- Praca pisemna z trzech ostatnich lekcji tzw. „kartkówka” – niezapowiadany, trwający ok. 10 min,

- Praca kontrolna - sprawdzenie osiągnięć z całego działu programu, trwając 45 min w formie testu lub pracy opisowej. Uczeń, który z powodu nieobecności w szkole nie pisał pracy jest zobowiązany do jej napisania w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

- Prace kontrolne oceniane są wg następującego kryterium:

0 - 34% punktów - ocena niedostateczna

35 - 49% punktów - ocena dopuszczająca

50 - 69% punktów - ocena dostateczna

70 - 89% punktów - ocena dobra

90 - 100 % punktów - ocena bardzo dobra

Minimum 90% oraz wykonanie zadań wykraczających poza program nauczania danej klasy – ocen celująca.

2. Odpowiedzi ustne:

- Wypowiedź, sprawdzająca osiągnięcia z trzech ostatnich lekcji.

- Udział w dyskusji.

- Prezentacja pracy własnej i grupy.

- Praca na lekcji nad ustnym rozwiązywaniem nowych zadań tzw. „Plusy”. Uczeń, który zdobędzie 3 + otrzymuje ocenę bardzo dobrą, „Plusy” mogą być przyznawane przez nauczyciela uznaniowo na każdej lekcji za szczególną aktywność ucznia.

3. Działania praktyczne

- Praca nad pisemnym, graficznym, plastycznym rozwiązywaniem nowych zadań w domu - zadanie domowe. (Brak zadania domowego odnotowuje się w dzienniku lekcyjnym symbolem „- „. Trzy niepoprawione braki zadania domowego skutkują oceną niedostateczną).

- Przygotowanie projektów edukacyjnych i dodatkowych prac zgodnych z zainteresowaniami ucznia

- Prowadzenie zeszytu ćwiczeń i zeszytu przedmiotowego.

- Współpraca w grupie.

- Posługiwanie się mapą, słownikiem, tekstem źródłowym, tablicami historycznymi.

- Bieżące przygotowanie do lekcji.

4. Przedmiotem oceny

są: - wiadomości,

- umiejętności,

- postawa - aktywność.

5. Ocenę celującą może otrzymać uczeń, którego wiadomości i umiejętności wykraczają poza program nauczania danej klasy.

III TRYB POPRAWY OCEN

1. Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny z pracy klasowej bądź sprawdzianu w

ciągu dwóch tygodni od otrzymania oceny. Poprawa powinna nastąpić w trakcie dodatkowego spotkania - konsultacji.

Ocena z poprawy pracy klasowej lub sprawdzianu jest odnotowana w dzienniku lekcyjnym.

2. Brak zadania domowego można poprawiać wyłącznie na następnej

lekcji. IV INFORMOWANIE O OCENACH

1. Kryteria przyznawania ocen za osiągnięcia edukacyjne, wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania oraz metody sprawdzania tych osiągnięć są podawane do wiadomości uczniów i ich rodziców na początku roku szkolnego.

2. Dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) ocena jest jawna i umotywowana.

Zawiera również słowny lub pisemny komentarz nauczyciela z wyszczególnieniem dobrych elementów pracy ucznia, wskazaniem, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia oraz wskazówki, w jakim kierunku uczeń powinien poprawić pracę i jak pracować dalej.

3. Informacja o ocenach jest przekazywana rodzicom (prawnym opiekunom) w następujący sposób:

- Notatka w zeszycie przedmiotowym lub zeszycie ćwiczeń,
- Wpis do dziennika lekcyjnego,
- Wywiadówka,
- Informacja o bieżących ocenach dokonywana przez wychowawcę klasy
- Udostępnianie prac pisemnych do wglądu w szkole

V WARUNKI OCENIANIA

1. Nauczyciel ma obowiązek poinformowania uczniów o planowanej pracy kontrolnej wraz z zakresem treści programowej, którą będzie ona obejmować, na tydzień przed jej planowanym terminem.

2. Nauczyciel odnotowuje w dzienniku termin planowanej pracy kontrolnej.

3. Nauczyciel podczas pracy kontrolnej wskazuje zadania obejmujące wymagania ponadpodstawowe.

4. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu półrocza zgłosić nauczycielowi nieprzygotowanie bez żadnych konsekwencji.

5. Nauczyciel ma obowiązek ocenić sprawdziany i klasówki w ciągu 7 dni, licząc od dnia ich napisania.

6. Nauczyciel przechowuje sprawdziany do chwili wystawienia oceny końcoworocznej.

VI WARUNKI KLASYFIKACJI ROCZNEJ

Klasyfikacji podlega uczeń, którego frekwencja na zajęciach wynosi ponad 50%

VII WARUNKI UBIEGANIA SIĘ O PODNIESIENIE PRZEWIDYWANEJ OCENY

KOŃCOWOROCZNEJ

1. Uczeń pisał wszystkie prace kontrolne w ciągu roku szkolnego i z 75% z nich otrzymał oceny pozytywne.

2. Systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

Tryb ubiegania się o podniesienie przewidywanej oceny końcoworocznej z przedmiotu reguluje Statut Szkoły.

VIII WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE W KLASYFIKACJI

OCENA CELUJĄCA - poziom wymagań W

- posiada wiedzę wykraczającą poza obowiązujący program nauczania dla klasy IV,
- biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązywać nowe problemy.
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania.
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- samodzielnie rozwiązuje problemy omawiane w czasie lekcji; jest inicjatorem rozwiązywania problemów i zadań w pracy pozalekcyjnej,
- potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł oraz informacji i w oparciu o nie rozszerzy swą wiedzę historyczną,
- potrafi uporządkować zebrany materiał, przechowywać go i wykorzystywać,
- potrafi na forum klasy zaprezentować wyniki swoich prac poznawczych,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne, poprawnie posługuje się kategoriami historycznymi (myślenie przyczynowo-skutkowe),
- wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją,
- posługuje się poprawną polszczyzną, uczestniczy w międzyszkolnych i powiatowych konkursach historycznych i odnosi w nich sukcesy.

OCENA BARDZO DOBRA - poziom wymagań D

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania dla klasy IV,
- dociera samodzielnie do źródeł i informacji wskazanych przez nauczyciela,
- aktywnie uczestniczy w lekcji,
- postawione problemy i zadania rozwiązuje samodzielnie,
- rozwiązuje zadania dodatkowe i potrafi zaprezentować ich wynik na forum klasy,
- poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami, dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych,
- potrafi uporządkować zebrany materiał, przechować go i właściwie wykorzystać,
- uczestniczy w szkolnych konkursach historycznych.

OCENA DOBRA - poziom wymagań R

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w klasie IV w stopniu zadowalającym,
- potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji,
- postawione zadania i problemy rozwiązuje samodzielnie lub, w przypadku zadań trudniejszych, pod kierunkiem nauczyciela,
- aktywnie uczestniczy w lekcji,
- dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych,
- podejmuje się samodzielnego wykonania prac o niewielkim stopniu trudności.

OCENA DOSTATECZNA - poziom wymagań P

Uczeń:

- opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie klasy IV,
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji,
- potrafi wykonać proste zadania,
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA - poziom wymagań K

Uczeń:

- posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają możliwości dalszej nauki,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- prace wykonuje chętnie, na miarę swoich możliwości,
- konstruuje krótkie, dwu-, trzyzdaniowe wypowiedzi.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości, a braki są tak duże, że uniemożliwiają mu kontynuację nauki,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o niewielkim stopniu trudności i wykonać najprostszych zadań.

IX KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI USTNEJ Z HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA OCENA CELUJĄCA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- samodzielnie rozwiązuje problemy,
- umiejętnie posługuje się wiedzą i pojęciami wykraczającymi poza program danej klasy

i zdobytymi samodzielnie,

- poprawnie rozumie kategoriami historycznymi (przyczyny - skutki),
- wykorzystuje różne źródła informacji, do których dociera samodzielnie,
- potrafi powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznanymi na innych przedmiotach
- umie powiązać dzieje własnego regionu (wiedza na ten temat wykracza poza program); z dziejami Polski lub powszechnymi,
- podejmuje się samodzielnej, krytycznej oceny zjawisk,
- potrafi uzasadnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji,
- samodzielnie umieszcza fakty w czasie i przestrzeni,
- posługuje się poprawną polszczyzną.

OCENA BARDZO DOBRA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- samodzielnie rozwiązuje problemy podstawowe oraz dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności,
- umiejętnie posługuje się wiedzą i pojęciami przewidzianymi programem danej klasy,
- samodzielnie dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, wykorzystując wiedzę przewidzianą programem danej klasy z historii oraz przedmiotów pokrewnych,
- wykorzystuje źródła informacji wskazane przez nauczyciela,
- posługuje się wiedzą z dziejów regionu w stopniu zadowalającym,
- podejmuje się (czasami niesamodzielnej oceny zjawisk),
- potrafi umieścić fakty w czasie i przestrzeni,
- posługuje się poprawną polszczyzną.

OCENA DOBRA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania, a trudniejsze pod kierunkiem nauczyciela.
- rozwiązuje dodatkowe zadania przy pomocy nauczyciela,
- posługuje wiedzą i pojęciami w stopniu zadowalającym (wiadomości podstawowe uzupełnione o nieco trudniejszą wiedzę rozszerzającą),
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych (samodzielnie odróżnia przyczyny od skutków),
- posługuje się tylko źródłami informacji poznanymi na lekcjach,
- posługuje się wiedzą o najważniejszych wydarzeniach i postaciach regionu.
- przy pomocy nauczyciela potrafi umiejscowić fakty w czasie i przestrzeni.
- posługuje się poprawną polszczyzną.

OCENA DOSTATECZNA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- potrafi rozwiązać podstawowe problemy przy pomocy nauczyciela.
- korzysta z podstawowych źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

- zna podstawowe fakty i pojęcia, które pozwalają mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych programem danej klasy,
- wykazuje się znajomością niektórych wydarzeń i postaci i dziejów regionu.
- potrafi umieścić fakty w czasie,
- popełnia błędy językowe i stylistyczne podczas odpowiedzi.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych wiadomości i umiejętności,
- zna podstawowe fakty, których znajomość jest niezbędna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu w danej klasie i nieodzowna do dalszego kształcenia,
- popełnia błędy językowe i stylistyczne.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń.

X KRYTERIA OCENY WSPÓŁPRACY W GRUPIE:

Oceny

Elementy współpracy	5 bardzo dobra	4 dobra	3 dostateczna	2 dopuszczająca	1 niedostateczna
Zaangażowanie w pracę w grupie	zaangażowany, wykazuje własną inicjatywę i angażuje wszystkich członków w grupie; zadaje pytania wyjaśniające w celu poprawienia pracy w grupie; ma pomysły	często wnosi pozytywny wkład w pracę grupy; wykonuje zadanie przed czasem; jest zdyscyplinowany	pracuje przy wykonaniu większości zadań, jeśli pracuje w grupie, która mu odpowiada; nie zbyt często wnosi swój wkład w pracę grupy, ale słucha uważnie innych;	nie wnosi pozytywnego wkładu w pracę grupy; na czas wykonuje jedynie część wyznaczonej pracy; czasami przeszkadza innym w pracy	oddziałuje negatywnie na pracę grupy; przeszkadza innym; nie wykonuje zadanej pracy w wyznaczonym czasie; rozmawia z członkami innych grup; zajmuje się innymi sprawami

wykonuje
większość
wyznaczonych
zadań w czasie

Realizacja wyznaczonego zadania	samodzielnie podejmuje realizację zadanej pracy; przyjmuje na siebie realizację zadań trudnych; jest zdyscyplinowa- ny	koncentruje się na wyznaczonym zadaniu; konsekwentnie wykonuje zadaną pracę	realizuje większość zadań sam, niektóre ze wsparciem nauczyciela	realizuje ze wsparciem grupy i nauczyciela niektóre zadania	nawet ze wsparciem grupy i nauczyciela nie realizuje powierzonych mu zadań
---------------------------------------	---	--	---	--	---

Pełnione role i funkcje	potrafi realizować w grupie każdą rolę, jaka mu przypadnie - pełni różne role w grupie	potrafi realizować niektóre funkcje w grupie - zgodnie z jego predyspozycja- mi, ale stara się podejmować również te, do których nie ma predyspozycji	potrafi realizować niektóre funkcje w grupie - zgodnie z jego predyspozycja- mi	czasami nie wywiązuje się z pełnionych w grupie funkcji	Rzadko wywiązuje się dobrze z pełnionych funkcji lub wcale nie wywiązuje się z nich
----------------------------	--	---	---	---	--

Rozumienie osobistej sytuacji w grupie	wie, jakie są jego mocne i słabe strony podczas pracy w grupie, wspiera innych	wie, jakie ma trudności podczas pracy w zespole, wykazuje chęć przezwyciężenia ich; dba o innych	przyjmuje informacje nauczyciela i innych członków grupy dotyczące jego trudności w funkcjonowaniu grupowym	nic uświadamia sobie własnych trudności; czasami mc akceptuje informacji zwrotnych nauczyciela i innych członków grupy na temat jego	nie uświadamia sobie własnych trudności we współdziałaniu nie akceptuje informacji zwrotnych członków grupy na lemat jego trudności w ramach pracy zespołowej i
---	---	---	---	---	--

trudności
w ramach
pracy
zespołowej

Umiejętności pracy w zespole	potrafi docenić wkład pracy innych; zachęca do dobrej komunikacji w grupie; szanuje zdanie innych	często chwali wkład pracy innych; zdolny do kompromisu; szanuje zdanie innych członków grupy	czasami chwali wkład innych; czasami zachęca innych do dobrej komunikacji; czasami nic szanuje	Rzadko chwali wkład pracy innych; rzadko wspiera dobrą komunikację w grupie, czasami nie szanuje zdania innych	nie docenia pracy innych; dominuje w grupie; zabrania innym zabierania głosu
------------------------------------	---	--	--	---	--

XI PROWADZENIE I OCENA ZESZYTÓW ĆWICZEŃ

- Zeszyt ćwiczeń ucznia jest sprawdzany co najmniej dwa razy w półroczu.
- Każdy zeszyt ćwiczeń sprawdzany jest pod kątem poprawności merytorycznej ćwiczeń i zadań, estetyki, samodzielności w wykonywaniu zadań oraz poprawności ortograficznej.
- Uczeń ma obowiązek uzupełniania zadań w zeszycie ćwiczeń za czas swojej nieobecności w szkole.
- Przy wystawianiu oceny za wykonane ćwiczenia brane są pod uwagę następujące elementy: kompletność, ich poprawność merytoryczna, samodzielność, estetyka i poprawność ortograficzna.

XII ZADAWANIE I OCENA PRAC DOMOWYCH

Celem zadawania i kontroli prac domowych z historii i społeczeństwa jest zainteresowanie ucznia przedmiotem, pobudzenie jego aktywności twórczej, kreatywności, podtrzymanie chęci i gotowość do nauki, kształtowanie nawyku świadomego organizowania i planowania własnego uczenia się.

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.
2. Zadając pracę domową, nauczyciel określa wymagania formalne związane z jej wykonaniem - termin, sposób.
3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonania pracy domowej.
4. Prace domowe mogą mieć charakter krótkich zdań związanych z przygotowaniem do kolejnej lekcji lub ćwiczenia niezbędnego do utrwalenia nabytych na lekcji umiejętności i wiedzy, zgromadzenia materiałów, wykonania prac plastycznych.

5. Nauczyciel ma obowiązek wyznaczania odpowiedniego do trudności zadania czasu na jego realizację.
6. Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w określonym terminie.
7. Znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.
8. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny po wykonaniu pracy w terminie wyznaczonym ponownie przez nauczyciela.
9. Ocenianie prac może nastąpić natychmiast po upływie terminu ich realizacji lub podczas kontroli zeszytów ćwiczeń - zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy.

XIII STOSOWANIE I OCENIANIE SPRAWDZIANÓW

1. Po każdym bloku tematycznym lub po kilku blokach nauczyciel przeprowadza pracę kontrolną.
3. Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału oraz listę umiejętności na tydzień przed planowanym sprawdzianem.
4. Nauczyciel sprawdza i ocenia prace pisemne uczniów w terminie nieprzekraczającym 7 dni od daty napisania prac przez uczniów.
5. Prace kontrolne oceniane są według następującej normy:

0-34%	35-49%	50-69%	70-89%	90-100%
niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry

Celujący – przynajmniej 90% poprawnych odpowiedzi oraz rozwiązanie dodatkowych zadań sprawdzających wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania danej klasy.

XIV WYMAGANIA EDUKACYJNE W STOSUNKU DO UCZNIA, U KTÓREGO STWIERDZONO SPECYFICZNE TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ LUB DEFICYTY ROZWOJOWE

1. Wobec uczniów z dysleksją, dysgrafią, dysortografią stosuje się zalecenia poradni zawarte w opinii.
2. Uczniowie z dysleksją, dysgrafią w czasie prac pisemnych otrzymują więcej czasu na jej wykonanie lub wykonują mniejszą ilość zadań w określonym czasie.
3. Prace pisemne uczniów z wymienionymi dysfunkcjami oceniane są tylko pod kątem merytorycznym.
4. Przy zaburzeniu lateralizacji uczeń nie odpowiada przy mapie.
5. Uczeń z dysfunkcjami może otrzymać dodatkową pomoc od nauczyciela w czasie prac pisemnych (zadania, polecenia są czytane głośno przez nauczyciela, który może udzielić dodatkowych objaśnień), jak i przy odpowiedziach ustnych.

6.Uczeń ma możliwość wykonania dodatkowych prac domowych w celu poprawienia oceny.

XV PSO z przedmiotu historia i społeczeństwo podlega ewaluacji według narzędzi opracowanych przez nauczyciela.